

Čekání na koho?

Analýza *Čekání na Godota* od Samuela Becketta

Drama *Čekání na Godota* vzniklo původně ve francouzském jazyce (*En attendant Godot*) mezi říjnem roku 1948 a lednem 1949. Mělo premiéru 5. ledna roku 1953 v Théâtre de Babylone v Paříži. Samuel Beckett hru osobně přeložil do angličtiny, aby mohla být uvedena v anglicky mluvících zemích. K této anglické verzi přidal ještě podtitul „tragikomedie o dvou jednáních“. Tato anglická verze byla prvně uvedena v Londýně roku 1955.^[1]

Samuel Beckett získal roku 1969 Nobelovu cenu.^[2] Jeho celkové kvality docenil Peter Hall, který o Beckettovi řekl, že změnil způsoby, kterými se hraje Shakespeare a že změnil způsoby hraní celkově. Také že změnil způsob psaní a způsob režírování v divadle.^[3]

Drama je považováno za drama absurdní, i když autor sám při překládání hry z francouzštiny do angličtiny napsal jako podtitul, že se jedná o tragikomedii o dvou jednáních. Osobně si myslím, že může fungovat obojí. Beckettovo dílo *Čekání na Godota* je koncipováno tak, že je otevřeno spoustě interpretací a vůbec bych nebyl překvapen, kdyby se Beckett rozhodl dát hře tento podtitul čistě jen z důvodu, aby rozvířil myšlenky lidí ještě o něco více.

Hra má celkem šest postav a z toho jednu ve hře nikdy neuvidíme. Jedná se o postavu Godota, která může značit úplně kohokoliv nebo cokoliv. Jeho spojení s bohem, kvůli podobnosti se slovem „god“ z angličtiny je rozhodně neopomenutelná. Nemyslím si ale, že by Godot značil pouze jednu věc. Naopak, myslím si, že jich může značit klidně více najednou a že každý má zkrátka možnost si v Godotovi najít to své. Proto zcela nejde o to, kdo nebo co je Godot zač, ale koho nebo co Godot zastupuje.

Mnohdy ani nemusíme vědět důvody, které nás táhnou k tomu něco dělat, ale přesto to děláme. Někdy děláme spoustu věcí jenom proto, že věříme, že je dělat máme a že děláním těchto věcí je náš hlavní a ne-li jediný úděl v životě. A stejně tak si přijdou oba Beckettovi hlavní protagonisté, Estragon a Vladimír, skrze celou hru:

ESTRAGON: What do we do now?

VLADIMIR: I don't know.

ESTRAGON: Let's go.

VLADIMIR: We can't.

ESTRAGON: Why not?

VLADIMIR: We're waiting for Godot.

ESTRAGON: (despairingly). Ah!

- Waiting for Godot, page 56

Napříč celým dramatem je cítit, že sami poměrně často zapomínají, proč stále ještě dělají, co dělají a proč zrovna na tom místě, kde se právě nachází.

Celá scéna je vlastně jen jeden strom na cestě, který slouží pro celou hru. Následující je popsána úvodní scéna hry:

A country road. A tree. Evening. Estragon, sitting on a low mound, is trying to take off his boot. He pulls at it with both hands, panting. He gives up, exhausted, rests, tries again. As before. Enter Vladimir.

- Waiting for Godot, page 3

Žádné další změny scény, kromě přibytí listů na stromě ve druhém aktu, už neprobíhají.

Je „As before.“, které v anglickém jazyce znamená „Jako už dříve./Jako předtím.“ v odkazu na Estragonovo problém s botou. Tato věta ovšem může ale znamenat i to, že se tato situace opakuje už po několikáté, ale dnes je to poprvé, co jsme toho svědky my. Čekání na Godota má pouze dvě jednání, přičemž druhé jednání je dosti podobné tomu prvnímu. Jsou zde rozhodně nějaké rozdíly, ale ty se přímo netýkají přístupu Vladimíra a Estragona k tématu „Godot“.

Hra se točí v kruzích a jejím hlavním tématem by mohla být cykličnost. Zároveň bych ale jako téma viděl i „utíkáni života před očima“, protože jediné, co pořádně Vladimír s Estragonem dělají je, že čekají. Mezitím potkávají v první i v druhé části ty stejné postavy (Pozza a Luckyho), kteří si dost pravděpodobně něčím prošli a něco zažili, zatímco Didi a Gogo čekali na bůhvíco. Promrhali tak svým způsobem část svého života. Ale je tomu skutečně tak, nebo pouze přinesli oběť něčemu většímu?

Další otázkou, která vyplývá z mé předchozí myšlenky, je otázka kolik jsme ochotni obětovat, abychom dosáhli něčeho, co chceme, i když je to sebevíc nejisté. Že ti dva už nemají mnoho co ztratit, ale přesto se tato myšlenka dá posunout mezi bohatší lidi, kteří si za „Godota“ mohou dosadit například akcie. Také stále jen čekají, zda klesnou, či stoupnout a jsou ochotni pro ně nespát klidně celý den a druhý den začít s jejich sledováním znovu. V čem se pak liší například tito lidé od Vladimíra s Estragonem? Vždyť všichni na něco nejistého čekají.

Ve hře se dvakrát zmíní myšlenka ukončení života oběšením, kterou mají Vladimír s Estragonem:

VLADIMIR: It's for the kidneys. (Silence. Estragon looks attentively at the tree.) What do we do now?

ESTRAGON: Wait.

VLADIMIR: Yes, but while waiting.

ESTRAGON: What about hanging ourselves?

VLADIMIR: Hmm. It'd give us an erection.

ESTRAGON: (highly excited). An erection!

- Waiting for Godot, page 14-15

Jejich myšlenka ovšem přichází pouze z nudy. Nemají co dělat a poblíž mají pouze strom, u kterého mají domluvenou schůzku.

Poslední postavou, která zde ještě nebyla zmíněna, je kluk. Kluk se v dramatu vyskytne taktéž pouze dvakrát a jeho účelem ve hře je být prostředníkem mezi jeho pánem Godotem a Estragonem s Didim:

VLADIMIR: You have a message from Mr. Godot?

BOY: Yes Sir.

- Waiting for Godot, page 58

VLADIMIR: This is your first time?

BOY: Yes Sir. Silence.

VLADIMIR: Words words. (Pause.) Speak.

BOY: (in a rush). Mr. Godot told me to tell you he won't come this evening but surely tomorrow.

Silence.

VLADIMIR: Is that all?

BOY: Yes Sir.

- Waiting for Godot, page 61

Komunikace chlapce s Didim a Gogem je zvláštní. Většinu času totiž jejich konverzování funguje na principu potvrzovacích otázek ze strany Vladimíra. Chlapec může tedy být pasivně tlačěn do odpovědí, které by sám neřekl. Většinu času mu není dán prostor pro vlastní vyjádření.

VLADIMIR: You have a message from Mr. Godot.

BOY: Yes Sir.

VLADIMIR: He won't come this evening.

BOY: No Sir.

VLADIMIR: But he'll come tomorrow.

BOY: Yes Sir.

- Waiting for Godot, page 120

Chlapcovo postavení ve hře je taktéž nejednoznačné. Není ani zcela jisté, zda je opravdu v kontaktu s Godotem, či je například jen vtipálkem, který si z těchto dvou čekajících chudáků dělá srandu.

Citace:

1. [Čekání na Godota – Wikipedie \(wikipedia.org\)](#)
2. BAIR, Deirdre, 1993. *Samuel Beckett: A Biography*. Rockefeller Center, 1230 Avenue of the Americas, New York, New York 10020: Touchstone. ISBN 0-671-69173-2, s. 35.
3. BRADDY, David, 2001. *Beckett: Waiting for Godot*. United Kingdom at University Press, Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 0 521 59429 4, s. 1

Zdroje:

BAIR, Deirdre, 1993. *Samuel Beckett: A Biography*. Rockefeller Center, 1230 Avenue of the Americas, New York, New York 10020: Touchstone. ISBN 0-671-69173-2.

BECKETT, Samuel. *Waiting for Godot: Tragicomedy in 2 acts* [online]. [cit. 2023-04-05], dostupné z: [Microsoft Word - WAITING FOR GODOT-SAMUEL BECKETT.doc \(muni.cz\)](#)

BRADDY, David, 2001. *Beckett: Waiting for Godot*. United Kingdom at University Press, Cambridge: Cambridge University Press. ISBN 0 521 59429 4.

[Waiting for Godot - Wikipedia](#)